

Alkotmánybíróság

1015 Budapest,
Donáti u. 35-45

1535 Budapest, Pf. 773

Dr. Bitskey Botond Főtitkár Úr részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1348-2/2018
Érkezett:	2018 OKT 26.
Példány:	1
Melléklet:	2 db
Kezelőiroda:	du

Ügyszám: IV/1348-1/2018

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Dr. Kormányos Nóra (6000 Kecskemét, Mátyási út 5. fsz B. – Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara: [REDACTED] számon bejegyzett tagja – KASZ szám: [REDACTED] jelen beadványhoz csatolt meghatalmazás alapján [REDACTED] ([REDACTED]) indítványozó jogi képviselőjeként és megbízásából eljárva a 2018. július 23-án indítványozó által előterjesztett alkotmányjogi panasz vonatkozásában, amelynek elbírálása a T. Alkotmánybíróság előtt IV/1348-1/2018 ügyszámon van folyamatban, a T. Alkotmánybíróság 2018. szeptember 17-én kelt és ügyfelem által 2018. szeptember 24-én átvett hiánypótlási felhívásának eleget téve az alábbi

alkotmányjogi panasz kiegészítését

terjesztem a Tisztelt Alkotmánybíróság elé.

Az alkotmányjogi panaszban foglaltakat fenntartom, ennek megfelelően kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.206/2017/17 számú ítélete - a Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.548/2015/24. számú ítéletére és a Fővárosi és Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 40.M.580/2013/59 számú ítéletére is kiterjedő hatállyal - alaptörvény-ellenes, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Az Kúria ítélete illetve az ezt megelőző első –és másodfokú eljárásban hozott ítéletek, valamint az ügyben eljáró bíróságok eljárása az alaptörvény alábbi rendelkezéseibe ütköznek:

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, **hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen,** amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

XXVIII cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan **bíróság** tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül **bírálja el.**

Az Alaptörvényen kívül, a hivatkozott döntések és az eljáró bírósági eljárások sértik A hivatásos és szerződéses katonai szolgálatra, valamint a katonai oktatási intézményi tanulmányokra való egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasság elbírálásáról szóló a 7/2006 (III.21) HM rendelet (továbbiakban: HMr) alkotmányjogi panaszban megjelölt pontjait.

A döntések és az eljárások az alábbiak miatt ellentétesek a fentebb hivatkozott alaptörvényi és jogszabályi rendelkezésekkel:

A hivatásos katonai szolgálati viszony sajátos, zárt közzolgálati viszonyoknak minősül. A hivatásos szolgálati jogviszony nem mellérendelt felek kötöttségektől mentes egyeztetésének és megállapodásának tárgya és eredménye, ezért ebben a jogviszonyban az alkalmazandó jogszabályok kötelező érvényűek, attól a felek bármelyike által, vagy közösen tett jognyilatkozat akkor térhet el, ha ezt a jogszabály kifejezetten megengedi.

Ezt támasztják alá az Alkotmánybíróság 8/2011 (II.18) AB határozatában rögzítettek is

„A zárt közzolgálati rendszer alapvető jellemzője, hogy a közzolgálati jogviszony tartalmát, a jogviszony alanyainak jogait és kötelezettségeit nem a felek megállapodása, hanem jogszabály, törvény határozza meg”

Az Alkotmánybíróság több döntésében is „rámutatott arra, hogy a **közzolgálati jogviszonyokban a felmentési okok törvényi szabályozása alkotmányossági kérdés, olyan garanciális követelmény, amely összefügg a közzolgálati jogviszonyok sajátosságaival.** (44/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 574, 575.)”, **mindebből pedig az következik, hogy katonai alkalmasságot - figyelemmel a HJT-ben rögzítettekre is - a katonai alkalmasság**

garanciális szabályait tartalmazó 7/2006 (III.21) Hmr rendelet kógens szabályainak figyelembe vétele nélkül nem lehet megállapítani, vizsgálni.

Téves a Kúria részéről az a megállapítás, hogy a FÜV eljárások során esetlegesen elkövetett jogszabálysértések orvoslásra kerülhetnek egy olyan szakértői bizonyításban, ahol a HMr rendelet szintén figyelmen kívül hagyják. **Katonai alkalmasságot kizárólag az ezt szabályozó jogszabályok alapján lehet megítélni.**

Az eljáró Bíróságok érdemi bírói döntéseinek, ítéleteinek alapja **kizárólag** az eljárás során beszerzett **igazságügyi szakvélemények voltak.**

A tisztességes eljárás való alapjog megsértése (mindhárom ítéletre vonatkoztatva)

Igazságügyi szakértő katonai alkalmasságról törvényi felhatalmazás hiányában nem foglalhat állást, nem nyilatkozhat, nem dönthet (sérti Hmr 19 §¹)

Azzal, hogy az eljáró Bíróságok a katonai szolgálatra való alkalmasság megítélését igazságügyi szakértőkre bízta, a tisztességes eljárás azon garanciális védelmét vették el az indítványozó felperestől, ami arra volt hivatott, hogy olyan- a katonai szolgálat követelményeit pontosan ismerő szakértő és kompetens orvosok mondjanak véleményt a katonai egészségügyi alkalmasságról, aki tudatában vannak az egyes katonai munkakörhöz tartozó konkrét elvárásokkal, ténylegesen ismerik a katonai munkakörök valódi követelményét. Az alkalmasság megítélésében részt vevő orvosok nagy része maga is katona. A katonai alkalmasság megítélésének alapja nem lehet egy igazságügyi szakértő szubjektív vélt/valós elképzelése a katonai szolgálatról, különösen jelen esetben nem, ahol az indítványozó felperes pontos munkaköre egyetlen eljáró bírósági szinten sem lett meghatározva. Mindhárom ítélet indoklás része hivatkozik a szakértői véleményekre, a szakértők megállapítására.

A szakértői kirendelő végzés többszörösen sérti a fegyverek egyenlőségének elvét

A tisztességes eljárás egyik kifejeződése, lényeges eleme a fegyverek egyenlőségének elve, mely biztosítja, hogy a perbeli felek lehetőségei és esélyei között egyensúly álljon fenn, a perben a felek azonos lehetőségekkel vegyenek részt, s mint ilyen a bíróság előtti egyenlőség elvéhez is kapcsolódik. Mindez magába foglalja, az egyes eljárási szereplők, pl szakértők megtartását semleges pozícióban.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság szakértői kirendelő végzésében(1.sz.melléklet) súlyosan megsértette a fegyverek egyenlőségének elvét, amikor TÉNYKÉNT rögzítette a KFÜV döntést, azt a látszatot keltve ezáltal a szakértők számára, hogy az abban foglaltak már egy, a bíróság által már lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen tett jogi megállapítások. A kirendelő végzés egyetlen utalást sem tartalmazott az indítványozó felperes által felvetett/bizonyított jogsértésekből, így a szakértő okkal és joggal tehetette a KFÜV döntést a

¹ 19. § (1) * Az alkalmassági vizsgálatot az MH Honvédkórház alkalmasságvizsgálatot végző egészségügyi intézetei végzik.

szakvéleménye alap dokumentumává.² Ezzel a kirendelő végzéssel az eljáró elsőfokú bíróság a jogszabálysértő KFÜV döntést a jogorvoslati eljárás elsődleges bizonyítékává legitimálta, teljességgel figyelmen kívül hagyva a felperes oldal álláspontját. Ez egy tisztességes eljárás keretén belül semmilyen körülmények között nem megengedett.

A felperes munkaköréhez tartozó egészségügyi rovat szerinti kategóriát a bíróság egyáltalán nem vizsgálta. Vagyis az eljáró szakértők úgy készítették el a katonai alkalmasságról szóló és az ítélet alapjául szolgáló szakvéleményüket, hogy nem volt semmilyen ismeretük arról, hogy mi volt az indítványozó felperes munkája, munkaköre. Az egyetlen dokumentum, ami ebben a körben a rendelkezésükre állt a kirendelő végzésben megállapított tényállás és a KFÜV döntés. A felperes munkaköre és a munkaköréhez tartozó egészségügyi rovat meghatározása nem orvosi kérdés. Ez jogi kérdés. Ebben a körben a szakértő önálló döntési jogkörrel nem bírt és nem is bírhat vagyis a bíróság részéről megállapított tényadatoktól nem térhetett el. A minősítési kategória a panasszal érintett eljárásban **PERDÖNTŐ és ÉRDEMBEN HAT** a felperes alkalmasságának megítélésére. **Hiszen a KFÜV döntéskor fennálló- a KFÜV döntésben megjelölt- felperesi betegségek helyes szakaszok (030, 193) és megfelelő egészségügyi rovat (A4) mellett a HMr rendelet alapján alkalmassá teszik a felperest katonai szolgálatra, míg az 1/2012 KFÜV döntés alapján az alkalmas minősítés kizárt.**

Súlyosan sérült a felperes indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga akkor is, amikor az elsőfokon eljáró bíróság a második tárgyalást követően, összesen két óra időtartalmú tárgyalást követően – mindenfajta ténymegállapítás nélkül - rendelte ki a szakértőt. A szakértői kirendelés idő előttiése jelen esetben azt eredményezte, hogy a szakértő nem volt minden releváns információ birtokában, ami az indítványozó felperes bizonyítását egyértelműen nehezítette és gyakorlatilag lehetetlenné tette. A kirendelő végzés meghozatalakor még nem volt bizonyított tény, hogy a KFÜV döntés nem vette figyelembe az indítványozó állapotát leginkább meghatározó két orvosi dokumentumot. (idegsebész szakvélemény, neuropszichológia szakvélemény). Ez egy olyan lényeges és ügy végkifejletére érdemben ható körülményt, amit a szakértők véleményük elkészítésekor nem tudták figyelembe venni, így a felperes indokulatlanul hátrányos helyzetbe került. (A szakértő jelen esetben is joggal feltételezhette, hogy a KFÜV döntés meghozatalakor valamennyi orvosi lelet a KFÜV Bizottság rendelkezésére állt, és az alapján született. Annak felderítése, hogy ez miért nem így történt, az eljáró bíróság feladata lett volna.)

Azzal, hogy az eljáró elsőfokú Bíróság nem adott helyt –egy kizárólag szakértői bizonyításon alapuló eljárásban- a felperes indítványozó számára a szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételeinek, indítványainak az elsőfokú eljárásban szintén megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogot, hiszen a felperes ezeket csak egy jogerős ítéletet hozó bíróságon tudta kifejteni. Ezen a szinten a felperes már nem tudott megfelelő terjedelemben bizonyítást kezdeményezni. A másodfokú bíróságtól az indítványozó felperes kiegészítő szakvéleményt 2016.október 18-án kapta kézhez, és az észrevétel megtételére a másodfokú bíróság 8 azaz

---

² Az, hogy a Bíróság az iratanyagot a jogellenes KFÜV döntéssel együtt a szakértő számára elérhetővé tette nem pótolja és nem is pótolhatja a jogvita lényeges tartalmának megismertetését. A kirendelő végzés a szakértői munka kiindulópontja, ez határozza meg a szakértői munka korait. A fennálló jogvitában kizárólag az alperes számára kedvező információk, „tények” kerültek feltűntetésre, ami alapjaiban határozta meg a szakértői véleményt és az egész jogorvoslati eljárás végkimenetelét is determinálta.

nyolc napos határidőt adott. Ítélet pedig 2016. november 29-én született. (Itt jegyezném meg, hogy a kiegészítő szakvélemény egyébként 2016 július 12-én a másodfokú bíróságra megérkezett)

A szakértői vélemények

Egyetlen egy szakértői vélemény sem tartalmaz egyetlen egy orvosi papírokból eredeztetett konkrét orvosi ténymegállapítást az indítványozó felperes 2012. április 18-i egészségügyi állapotára vonatkozóan, holott jelen perben ez volt az egyetlen orvos szakmai kérdésből eredő releváns információ. A szakértői vélemény indoklást sem tartalmaz. Ez a tisztességes eljárás megsértés túl (a felperes felmentéskori egészségügyi állapotának kellett volna a szakvélemény fókuszában lennie) súlyosan sérti a felperes indítványozó hatékony jogorvoslathoz való jogát is, hiszen jelen eljárásban a szakértői vélemény döntő jelentőségű volt az eljárás kimenetele szempontjából, de a szakvéleményből kimaradt indoklás hiánya elvette a felperestől a további bizonyítási, adott esetben jogorvoslati lehetőségeket.(Ezt az eljárást során a felperes következetesen hangsúlyozta)

Kúria Ítélete

A Kúria ítéletének 20-21 pontja súlyosan sérti a fegyverek egyenlőségének elvét. E körben az ítélet a felmentés munkaadói oldalának jogszabályi hátterét egyértelműen rögzíti, a munkavállalói oldal egészségügyi alkalmasságra vonatkozó jogszabályi része azonban már nem képezi részét a Kúria döntésének és indokainak.

20] A felperes hivatásos állományú katonai szolgálati viszonyban állt az alperessel. Jogviszonyára az adott időben hatályos, a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (régi Hjt.) rendelkezéseit kellett alkalmazni. A törvény általános indokolása szerint „a honvédség személyi állománya az általánostól szigorúbb függelmi rendszerben és fegyelmezettséggel, fokozott pszichikai terheléssel, veszélyes helyzetben, illetve körülmények között végzi feladatait, illetve készül fel azokra. A háborús körülmények közötti szolgálattételre történő felkészülés terheinek elviselésére különös alkalmassági követelményeknek kell megfelelni már a felvételtől és a szolgálat alatt is folyamatosan. Az állomány minden egyes tagjainak jogszabályban előírt fizikai követelményeket kell teljesíteni, melynek elmulasztása a szolgálati viszony törvény erejénél fogva történő megszűnését eredményezi”.

[21] Mindezekből megállapítható, hogy az adott szolgálati viszony létesítése és fenntartása körében különös jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a hivatásos állományú tag megfelel-e a fokozott fizikai és pszichés alkalmassági követelményeknek vagy sem. A Hjt. külön fejezetben rendelkezik a hivatásos állomány tagjának egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassága felülvizsgálatáról és a Hjt. 59. § (2) bekezdés a) pontja szerint az állomány tagjának szolgálati viszonyát felmentéssel meg kell szüntetni, ha egészségi, pszichikai állapota alapján katonai szolgálat ellátására alkalmatlannak minősítik.

A 21 pontban hivatkozott Hjt 82 (1) pontja rögzíti, hogy „Az állomány tagjának meg kell felelnie **a miniszter által rendeletben meghatározott**, a beosztásának és életkorának megfelelő egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági követelményeknek.”

287 § (2) d pontja pedig felhatalmazást ad a miniszternek, hogy rendeletbe szabályozza

„az egészségi, pszichikai, fizikai alkalmassági követelmények felmérésének szabályait, a felmérést végző szervezetek kijelölését, valamint az egészségi követelmények felmérésének költségeit, továbbá az egészségügyi szabadságra és szolgálatmentességre, valamint a hosszabb betegséget követő - lábadozási időszak alatti - csökkentett napi szolgálati időre vonatkozó szabályokat;”

Ugyanaz a törvény, de mégis csak az alperesi oldalon lett figyelembe véve...ez a tisztességes eljárással és a jogállamisággal nem összeegyeztethető.

„A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.” (7/2013 (III.1) AB határozat)

Jelen esetben azzal, hogy az eljáró bíróságok a szakértőkre hárították át a per eldöntéséhez szükséges valamennyi tény és körülmények felderítésének feladatát és a bizonyítékokra vonatkozó mérlegelési jogkörüket is megsértették az Alaptörvény XXVIII cikkét is, ami szintén tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszeré.

Az Alkotmánybíróság számos döntésében rámutatott arra, hogy fair trial olyan minőség, ami csak az eljárás egészének és körülményeivel lehet csak figyelembe venni.

Hatékony jogorvoslathoz való jog

„A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége” {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvoslhatóságát.” (9/2017 (IV.18) AB határozat (20)

A Kúria Ítélete az alábbiakat rögzíti:

[22] A perbeli esetben a felperest mind a HM Honvédkórház Egészségügyi Hatósági és Haderővédelmi Igazgatóság Felülvizsgáló Intézete, mind a központi FÜV bizottság katonai szolgálatra alkalmatlannak minősítette, s az alperes erre figyelemmel meg kellett szüntetni hivatásos szolgálati jogviszonyát.

A per 2012-ben ezeknek a döntéseknek a jogellenessége miatt indult. A súlyos eljárási hibák miatt azonban ez a jogorvoslat egyáltalán nem tudott megvalósulni. Miután az eljáró elsőfokú bíróság legitímálta a -2012/KFÜV döntést ez a döntés képezte az alapját a szakértői véleménynek is. Gyakorlatilag elmondható, hogy a jogellenes KFÜV döntésből a szakértők aggálytalanul és egybehangzóan megállapították, hogy a KFÜV döntés alapján azzal egyező módon a felperes katonai szolgálatra alkalmatlan volt. Vagyis az eljárás végére megállapítást nyert, hogy ugyanabból a dokumentumból, csak ugyanazt a következtetést lehet levonni. De ez nem jogorvoslat. A kiegészítő szakértői véleményből egyértelműen megállapítható, hogy a KFÜV döntés volt a szakértői vélemény alap dokumentuma és nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem hogy a jogszabálysértés miatt a **KFÜV döntés A3 kategória alapján minősít. A3 minősítés esetén a felperes csak alkalmatlan minősítést kaphatott. A4 esetén viszont megkaphatta volna az alkalmas minősítést...**csak ezt az eljárás alatt a felperes következetes kérésének ellenére SENKI nem vizsgálta.

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam

Az Alkotmánybíróság a 9/1992 (I.30) AB határozatában az alábbiakat rögzítette: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák”, amelyek jelen eljárásban egyáltalán nem érvényesültek, így sértik az indítványozó Alaptörvényben meghatározott ezen jogait.

A fentiekben részletezett alapján megállapítható, hogy az eljárás során a felperes indítványozó Alaptörvényben biztosított alkotmányos jogai többszörösen sérültek.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.206/2017/17 számú ítélete - a Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.548/2015/24. számú ítéletére és a Fővárosi és Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 40.M.580/2013/59 számú ítéletére is kiterjedő hatállyal - alaptörvény-ellenes, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Szolnok, 2018.október 24.

Tisztelettel

képv. dr. Kormányos Nóra

KORMÁNYOS NÓRA
Egyéni Ügyvéd
Alkotmány 58/2017-1-1/1
E-mail cím: 58/2017-1-1/1-1/1-1/1
www.kormanyosnora.hu

